

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Lenky Matyášové a soudců JUDr. Jakuba Camrdu a Mgr. Ondřeje Mráky v právní věci žalobce: **FVE Litvínovice s.r.o.**, se sídlem Litvínovice 12, České Budějovice, zast. JUDr. Davidem Řezníčkem, advokátem se sídlem U Černé věže 66/3, České Budějovice, proti žalovanému: **Odvolací finanční ředitelství**, se sídlem Masarykova 31, Brno, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 27. 5. 2015, č. j. 10 Af 48/2013 - 133, o přiznání odkladného účinku,

t a k t o :

Kasační stížnosti **se** odkladný účinek **nepřiznává**.

O d ů v o d n ě n í :

Kasační stížností se žalobce (dále „stěžovatel“) domáhá zrušení shora označeného rozsudku krajského soudu, kterým byla zamítnuta žaloba proti rozhodnutí žalovaného ze dne 14. 5. 2013, č. j. 13409/13/5000-14201-701858, ve věci daně z příjmů právnických osob za zdaňovací období roku 2005.

Současně s kasační stížností požádal stěžovatel o přiznání odkladného účinku; žádost odůvodnil tím, že by bezprostředním výkonem napadeného rozhodnutí došlo na jeho straně k závažné újmě v jeho ekonomické situaci, a tím i ohrožení jeho existence. Konstatuje, že nesprávně stanovená daň a její příslušenství v současné době činí částku, jež má pro stěžovatele likvidační důsledky, a byl by vystaven riziku insolvence. Naopak žádnému jinému subjektu vznik žádné újmy nehrozí, přiznáním odkladného účinku by ani nebyl dotčen žádný důležitý veřejný zájem. Stěžovatel konstatuje, že jeho kasační stížnost je důvodná, neboť správce daně nepostupoval při stanovení daně podle zákona, nebyly respektovány závazné právní názory správních soudů.

Žalovaný ve vyjádření k žádosti stěžovatele o přiznání odkladného účinku poukázal na dikci a smysl institutu odkladného účinku a na judikaturu správních soudů v této otázce. Návrh stěžovatele považuje za zcela obecný a formální a nepodložený žádnými relevantními důkazy; má za to, že nejsou proto naplněny zákonné podmínky pro přiznání odkladného účinku.

Podle § 107 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), nemá kasační stížnost odkladný účinek; Nejvyšší správní soud jej však může na návrh stěžovatele přiznat, přitom přiměřeně použije § 73 odst. 2 až 5 s. ř. s. Podle § 73 odst. 2 s. ř. s. soud na návrh žalobce přizná žalobě odkladný účinek, jestliže by výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly pro žalobce nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a jestliže to nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem. Podle § 73 odst. 3 s. ř. s. se přiznáním odkladného účinku pozastavují do skončení řízení před soudem účinky napadeného rozhodnutí.

Nejvyšší správní soud připomíná, že odkladný účinek žaloby má charakter mimořádného institutu, vyhrazeného pro ojedinělé případy, kterým je prolamována vykonatelnost napadeného správního rozhodnutí před tím, než je podrobeno soudnímu přezkumu ve věci samé; je koncipován jako dočasná procesní ochrana stěžovatele jako účastníka řízení před okamžitým výkonem pro něj nepříznivého rozhodnutí.

Naopak přiznáním odkladného účinku kasační stížnosti je prolamována právní moc rozsudku krajského soudu; nemůže však mít relevantní účinky vůči správnímu rozhodnutí, které je v právní moci a – pokud nebyl přiznán již odkladný účinek v žalobě – je rovněž vykonatelné.

Nejvyšší správní soud podotýká, že pokud stěžovatel nemůže uhradit daňový dluh jednorázově, nebo by mu v důsledku neprodlené úhrady hrozila vážná újma, má k dispozici primárně nástroje daňového práva. Může například požádat správce daně o povolení posečkání úhrady daně nebo rozložení její úhrady na splátky podle § 156 daňového řádu. Specifické odložení výkonu rozhodnutí je upraveno v § 181 daňového řádu, podle kterého může správce daně za splnění určitých podmínek odložit nebo zastavit daňovou exekuci. Odložit daňovou exekuci (tedy odložení provedení exekuce – úkonů směřujících k její realizaci) může správce daně na návrh dlužníka nebo z moci úřední. Stěžovatel např. ani netvrdí, že by správce daně vedl ohledně daňového dluhu např. daňovou exekuci, resp. s ní započal.

Stěžovatel, který přiznání odkladného účinku (jak žalobě, tak kasační stížnosti) navrhuje, přitom má povinnost tvrzení a povinnost důkazní, a je tedy na něm, aby konkretizoval a doložil (prokázal), jakou konkrétní újmu by pro něj výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly. Stěžovatel však zůstal na strohém tvrzení nepříznivých následků a možných dopadů, nicméně existenci tvrzené hrozící újmy neprokázal, nedoložil svoji ekonomickou situaci tak, aby bylo možno brát v potaz jeho tvrzení o případně hrozící insolvenční, resp. že tato by byla přímým důsledkem výkonu soudního či správního rozhodnutí. Při posuzování návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti je třeba, aby se Nejvyšší správní soud primárně zaměřil na zkoumání, zda stěžovatel uvádí skutečnosti, které by nasvědčovaly možnosti vzniku nepoměrně větší újmy stěžovatele oproti jiným osobám. Tyto skutečnosti jsou vždy individuální, závislé pouze na osobě a situaci stěžovatele. Jak již Nejvyšší správní soud dříve judikoval, povinnost tvrdit a prokázat vznik újmy má stěžovatel, jenž musí konkretizovat, jakou újmu by pro něj znamenal výkon nebo jiné právní následky napadeného rozhodnutí, z

pokračování

jakých konkrétních okolností to vyvozuje, a uvést její intenzitu. Vylíčení podstatných skutečností o nepoměrně větší újmě musí svědčit tomu, že negativní následek, jehož se stěžovatel v souvislosti s napadeným rozsudkem krajského soudu nebo rozhodnutím žalovaného obává, by pro něj byl zásadním zásahem. Hrozící újma musí přitom být závažná a reálná, nikoliv pouze hypotetická a bagatelní. Charakter odkladného účinku pak spočívá v jeho mimořádnosti, neboť přiznání odkladného účinku má místo jen tam, kde jeho nezbytnost převáží nad požadavkem právní jistoty a stability právních vztahů opírajících se o pravomocná rozhodnutí orgánů veřejné moci.

Není ani bez významu, že k žádosti stěžovatele, resp. jeho právního předchůdce (spol. DERPAL s.r.o., s nímž bylo jednáno předchozích žalobních řízeních) krajský soud přiznal žalobě usnesením ze dne 10. 7. 2013, č. j. 10 Af 49/2013 - 36, odkladný účinek, tento však byl pouze dočasným opatřením do rozhodnutí krajského soudu o žalobě, o ní bylo rozhodnuto rozsudkem krajského soudu ze dne 6. 6. 2014, č. j. 10 Af 49/2013 - 70. Uvedený rozsudek krajského soudu byl poté zrušen rozsudkem zdejšího soudu ze dne 25. 2. 2015, č. j. 5 Afs 133/2014 - 43. V novém řízení před krajským soudem již stěžovatel o přiznání odkladného účinku krajský soud nepožádal a svoji, jak uvádí, tíživou situaci tedy nikterak neřešil.

Nejvyšší správní soud neshledal, že by v posuzovaném případě nastala výjimečná situace pro přiznání odkladného účinku. Stěžovatel uvedl, že mu nepřiznáním odkladného účinku vznikne finanční újma, resp. výkonem rozhodnutí by mu hrozila insolvence. Nejvyšší správní soud konstatuje, že nepřiznivá finanční situace není sama o sobě důvodem pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti a není ani způsobila zhojit rozpor s důležitým veřejným zájmem.

Z výše uvedených důvodů Nejvyšší správní soud zamítl návrh stěžovatele na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti. Závěrem Nejvyšší správní soud připomíná, že usnesení o zamítnutí návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti je svou podstatou rozhodnutím předběžné povahy a nelze z něj předjímat budoucí rozhodnutí o věci samé.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 20. srpna 2015

JUDr. Lenka Matyášová
předsedkyně senátu